«Көлік жұмысы туралы есеп» 1-көлік (айлық) статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық

Инструкция по заполнению статистической формы 1-транспорт (месячная) «Отчет о работе транспорта»

1. Статистикалық байқаудың мақсаты

Осы нысанды байқаудың мақсаты көлік жұмысының негізгі көрсеткіштерінің анықтау болып табылады.

1. Цель статистического наблюдения

Целью наблюдения данной формы является определение основных показателей работы транспорта.

2. Респонденттер тобы.

Берілген нысанды экономикалық қызметінің негізгі түрі ЭҚЖС-на сәйкес:

- 60 – құрлықтағы көліктің қызметі
- 61 – су көлігінің қызметі
- 62 - әуе көлігінің қызметі болып табылатын қызметкерлердің санына қарамастан заңды тұлғалар, олардың құрылымдық бөлімшелері,
- сондай-ақ коммерциялық негізде жолаушылар тасымалдауды жүзеге асыратын заңды тұлғалар және жеке тұлғалар (қалалық электрлік және өзен көлігінде) табыс етеді.

2. Круг респондентов

- Указанную форму заполняют и представляют ежемесячно в органы государственной статистики юридические лица, их структурные подразделения, независимо от численности, имеющие основной вид экономической деятельности согласно ОКЭД:
- 60 – деятельность сухопутного транспорта;
- 61 – деятельность водного транспорта;
- 62 – деятельность воздушного транспорта;
- а также юридические лица, физические лица (в сфере городского электрического и речного транспорта), осуществляющие перевозку пассажиров на коммерческой основе.

3. Нысанда қолданылатын терминдер мен анықтамалар

Тасымалдаудан түскен табыстар - бұл жүктерді (почтаны қоса), жолаушыларды (жол жүкті қоса) тасымалдағаны, жүктерді жөнелтушілерге және жолаушыларға тасымалдау бойынша қосымша қызмет көрсеткені үшін және көлік мүлігін пайдаланғаны үшін көлік кәсіпорындарымен алынған қаражат сомасы.

Көлік құралдарын жүргізушісімен (экипажымен) қоса жалға беруден түскен табыстар көлік кәсіпорындары табысының жалпы сомасына кіреді. Жалға беруден түскен табыстарға жалға беру шартына сәйкес автокөлік құралын жалға алғаны үшін төлем кіреді.

Қосалқы және қосымша көлік қызметінен түскен табыстарға:
- жүктерді көліктік өңдеу және сақтау қызметтерінен (багаж бен жүкті тиеу және түсіру, жүкті бекіту және түсіру (стивидорлы жұмыс), барлық тауардың түрлеріне қоймалық қызмет көрсету, сыртқы саудалық аймақтарға тауарлардың сақталуы);
- өзге де қосалқы көлік қызметтерінен (терминалды қызметтер (темір жол, автобус вокзалы, әуежайлар, өзен порттары, айлақтар), темір және автомобиль жолдарының пайдалану бойынша қызмет көрсету, шлюздер, каналдар қызметтері, су жолының ашылуына байланысты қызметтер, маяктар қызметі, әуелік кеңістігін пайдалануды реттеу бойынша қызмет көрсету, азаматтарға тәуелді көлік құралдарын сақтау бойынша қызмет көрсету, аэродромдардағы өртті сөндіру мен ескертулерге байланысты қызметтер);
- жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру (жүкті экспедициялау, жолдама қағаздары мен көлік құжаттамаларын дайындау, кеден агенттіктерінің қызметі және т.б.) бойынша қызметтерден түскен табыстар қосылады.

Тасымалданған жолаушылар - белгілі бір уақыт кезеңінде тасымалданған жолаушылар саны, көлік, қатынас түрлері бойынша ескеріледі. Жолаушыларды тасымалдау статистикасындағы байқау бірлігі жолаушы-сапар болып саналады.

Көліктегі жолаушылар айналымы - жолаушыларды тасымалдау бойынша көліктегі жұмыс көлемі. Өлшеу бірлігі жолаушы-километр, яғни жолаушының 1 км қашықтыққа орын ауыстыруы болып табылады. Тасымалдаудың әрбір позициясы бойынша жолаушылар санын тасымалдау қашықтығына көбейтудің жиынтықталуымен анықталады, көлік түрлері, тасымалдау қатынастары, басқа да белгілері бойынша бөлек есептелінеді.

Тасымалданған жүктер (жүктерді тасымалдау көлемі) көлікпен тасымалданған жүктердің тоннадағы саны. Көлік, қатынас түрлері, жүктің түрлері, тасымалдау бағыттары бойынша ескеріледі.

Көліктегі жүк айналымы – жүктерді тасымалдау бойынша көлік жұмыстарының көлемі, тонна-километрмен тұлғаланады. Тасымалданатын жүктің әрбір партиясының (жөнелтудің) салмағын оны тасымалдау ара қашықтығына көбейту арқылы анықталады.

3. Термины и определения, используемые в форме

Доходы от перевозок - это сумма средств, полученных транспортными предприятиями за перевозку грузов (включая почту), пассажиров (включая багаж), оказанные отправителям грузов и пассажирам дополнительные услуги по перевозкам и за пользование имуществом транспорта.

Доходы от сдачи в аренду транспортных средств с водителем (с экипажем) входят в общую сумму доходов транспортных предприятий. В доходы от аренды входит плата за аренду автотранспортного средства, согласно заключенному договору аренды.

Доходы от вспомогательной и дополнительной транспортной деятельности включают доходы от:
- услуг по транспортной обработке грузов и хранению (погрузка и разгрузка грузов и багажа, закрепление и выгрузка груза (стивидорные работы), складские услуги для всех видов товаров, хранение товаров во внешнеторговых зонах);
- прочей вспомогательной транспортной деятельности (услуг терминалов (железнодорожные, автобусные вокзалы, аэропорты, речные порты, пристани), услуг по эксплуатации железных и автомобильных дорог, услуги шлюзов, каналов, услуги, связанные с навигацией, деятельность маяков, услуги по регулированию использования воздушного пространства, услуг по хранению транспортных средств, принадлежащих гражданам, услуги, связанные с предупреждением и тушением пожаров на аэродромах и т.д.);
- услуг по организации перевозок грузов (экспедиция груза, подготовка транспортной документации и путевых листов, услуги таможенных агентов и т.д.).

Перевезено пассажиров во всех сообщениях - число пассажиров, перевезенных за определенный период времени; учитывается по видам транспорта, сообщений. Единицей наблюдения в статистике перевозок пассажиров является пассажиро-поездка.

Пассажирооборот во всех сообщениях - объем работы транспорта по перевозкам пассажиров. Единицей измерения является пассажиро-километр, т.е. перемещение пассажира на расстояние в 1 км. Определяется суммированием произведений количества пассажиров по каждой позиции перевозки на расстояние перевозки; вычисляется раздельно по видам транспорта, сообщениям перевозок, другим признакам.

Перевезено грузов, багажа во всех сообщениях - количество грузов в тоннах, перевезенных транспортом. Учитывается по видам транспорта, сообщений, роду грузов.

Грузооборот во всех сообщениях - объем работы транспорта по перевозкам грузов, выражается в тонно-километрах. Определяется как сумма произведений веса каждой партии (отправки) перевозимого груза на расстояние ее перевозки.

4. Әдіснамалық түсініктемелер

4.1. темір жол көлігі бойынша

Темір жолмен тасымалдау қызметінен түскен табыстарға жүктерді, жолаушыларды, жолжүктерін тасымалдаудан түскен түсімдер қосылады.

Жүктерді тасымалдаудан түскен табыстар кірепұлдан, алғашқы және соңғы операциялар ақы төлемімен және жолсеріктердің жол ақысына, вагондарды бір жол табанынан екіншісіне орын ауыстырғаны үшін қосымша алымдардан және т.б. құралады.

Жолаушыларды тасымалдаудан түскен табыстарға кірепұл сомасы және жылдамдыққа, жатын орынға, купелік және жұмсақ вагондағы жол ақысы және басқалары үшін әртүрлі қосымша төлемдер қосылады.

Багаж тасымалдаудан түскен табысты кірепұл және жолжүк түбіртектерінде көрсетілген қосымша алымдар сомасы бойынша анықталады.

Темір жол көлігімен жолаушыларды тасымалдау - бұл жөнелтілген, транзиттік және жеткізілген, сондай-ақ қала маңындағы қатынаста тасымалданған жолаушылар сомасы.

4. Методологические пояснения

4.1. по железнодорожному транспорту

Доходы от перевозочной деятельности железных дорог включают поступления от перевозок грузов, пассажиров, багажа.

Доходы от грузовых перевозок слагаются из провозной платы, оплаты начальной и конечной операции и дополнительных сборов за проезд проводников, за перестановку вагонов с одной колеи на другую и т.д.

Доходы от перевозок пассажиров включают суммы провозной платы и различные доплаты за скорость, спальное место, проезд в купейном и мягком вагоне и пр.

Доходы от перевозок багажа определяют по суммам провозной платы и дополнительных сборов, указанных в корешках багажных квитанций.

Перевозка пассажиров на железнодорожном транспорте - это сумма отправленных, транзитных и прибывших пассажиров, а также перевезенных в пригородном сообщении.

4. Әдіснамалық түсініктемелер

Темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымы жол бөлімшесінің, темір жолдың және тасымалданған жолаушылар санын есепке алынған тасымал қашықтығына көбейту арқылы есептелетін жолаушы-километрдегі тараптар бойынша орындалған жұмыстардың көлемін сипаттайды.

Темір жол көлігі тасымалданған жүктердің көлемі әкелінген және әкетілген жүктер, транзиттік тасымалдаулар және республикалық қатынастағы тасымалдаудың жиынтығы болып табылады.

Темір жол көлігіндегі жүк айналымы - тасымалдау қашықтығын есепке ала отырып жүктерді жеткізу бойынша тасымалдау жұмысының көлемі. Әрбір жөнелтілген жүк массасының (тоннамен) тасымалдау қашықтығына көбейтіндісінің жиынтығы ретінде анықталады, тонна-километрмен өлшенеді.

4.2. құрлықтағы өзге де көлік бойынша

Жүктерді автомобильдермен тасымалдаудан түскен табыстар қолданыстағы тарифтер бойынша тасымалданған жүктер саны туралы құжаттар негізінде немесе жасалған шарттарға сәйкес анықталады.

Барлық қатынастарда **жолаушыларды автобустармен тасымалдау табыстарына (маршруттық таксилерді қоса алғанда)** жол жүру билеттерінің барлық түрлерін сатудан (жеке азаматтарға, сондай-ақ кәсіпорындар мен ұйымдарға) түскен нақты ақшалай түсімінің жалпы сомасы, сондай-ақ тапсырыстық автобустармен жолаушыларды тасымалдаудан түскен ақшалай түсім қосылады.

Жолаушыларды жеңіл таксилермен тасымалдаудан түскен табыстарға жеңіл таксилермен жолаушыларды тасымалдаудан алынған ақшалай түсімнен басқа (таксилерге телефон арқылы алдын ала тапсырыс беруден түсетін табыстарды есепке алғанда), сонымен қатар байланыс органдарының почта мен мерзімдік басылымдарды тасымалдауынан қолма-қол ақшасыз есеп айыру бойынша түскен табыстар да қосылады.

Жолаушыларды трамвайлармен, троллейбустармен тасымалдаудан түскен табыстарға жеке азаматтарға, сондай-ақ кәсіпорындар мен ұйымдарға жол жүру құжаттарының барлық түрін сатудан түскен нақты ақшалай түсімінің жалпы сомасы енгізіледі. Қалалық жолаушы көлігінің жұмысы атқарушы билік органдары мен тиісті көлік кәсіпорындарының арасындағы экономикалық өзара қарым-қатынас негізінде ұйымдастырылған қалалар табысында есептік тариф бойынша (100 орын - километрге) жолаушыларды тасымалдауды нақты орындалған жұмыс үшін кәсіпорындар алған ақша көрсетіледі.

Автомобиль көлігімен жүктерді тасымалдауға жүк автомобильдерімен, пикаптармен, жеңіл автомобиль шассиіндегі фургондармен және автотіркемелермен орындалған көлем жиынтығы қосылады. Тасымалданған жүктер есебі келу мезеті бойынша жүзеге асырылады. Тасымалданған жүктер көлемі ыдыс салмағын, әрбір жүргендегі контейнерлер салмағын ескере отырып, тасымалданған жүктің нақты салмағы бойынша көрсетіледі.

Автомобиль көлігіндегі жүк айналымы әрбір жүрісте тасымалданған жүк салмағын (автотіркемелермен тасымалданған жүктерді қоса алғанда) жүріс қашықтығына көбейтіп, кейін барлық жүрістер бойынша көбейтіндісін жиынтықтаумен анықталады.

Жолаушыларды автобуспен тасымалдау қолданылатын тарифтерге қарамастан қалалық, қаламаңылық, қалааралық және халықаралық қатынастарда автобуспен тасымалданған, сондай-ақ тегін жол жүру құқығын немесе кәсіпорындар (ұйымдар) төлеген жол жүру құжаттарын пайдаланатын жолаушыларды қоса, барлық жолаушылар сомасы ретінде есептелінеді.

Жолаушыларды таксимен тасымалдау олардың автомобиль-километрдегі ақылы жүрген жолын жеңіл таксидегі жолаушылардың орташа санына көбейтіп және нәтижесін жолаушыларды тасымалдаудың орташа ара қашықтығына бөлумен анықталады. Жеңіл таксидегі жолаушылардың орташа саны екі жолаушыға тең деп алынады. Жеңіл таксимен жолаушылар тасымалдаудың орташа ара қашықтығы қала маңына қатынайтын автобуспен жолаушылар тасымалдаудың орташа ара қашықтығына тең деп алынады.

Жолаушыларды трамвайлармен, троллейбустармен тасымалдауға жол ақысын төлейтін және тегін жүру құқын пайдаланатын азаматтар енгізіледі.

Қалалық қатынаста **маршруттық автобустармен тасымалданған ақылы жолаушылар санын:**

- кондуктормен автобустарда сатылған билеттердің саны бойынша;
- маршруттық автобуспен жол жүру үшін абонементтік талондар мен бір жолғы билеттерді сатудан түскен түсімді осы қала (маршрут) үшін бекітілген тарифке бөлу арқылы;
- айлық жол жүру билеттерін сатқан кезде - сатылған билеттер санын бір айдағы жол жүрудің есептік санына көбейту арқылы анықталады.

Қаламаңылық, қалааралық және халықаралық қатынастарда **маршруттық автобустармен тасымалданған жолаушылар саны**, әдетте, сатылған билеттер саны бойынша анықталады.

Билетсіз жүйе бойынша тасымалдау кезінде маршруттық автобустармен тасымалданған жолаушылар саны жол жүру құнына байланысты, алынған табысты қолданылатын тарифке бөлу арқылы, сараланып анықталады.

Тапсырыстағы автобустармен тасымалданған жолаушылар саны былайша есептелінеді:

- қалалық және қаламаңылық қатынастарда (туристік-экскурсиялық автобустардан басқа) - жолаушылар айналымын (есептік) қала маңындағы қатынаста жолаушы сапарының орташа қашықтығына бөлу арқылы, егер шаруашылықта мұндай деректер болмаса, онда есептеу үшін 15 км-ге тең қашықтық алынады;
- қалааралық және халықаралық қатынастарда, сондай-ақ қатынастың барлық түріндегі туристік - экскурсиялық автобустарда - жол қағазында көрсетілген жолаушылар санына тең етіп қабылданады, бірақ автобуста отыруға арналған орындар санынан аспауы тиіс.

4. Методологические пояснения

Пассажирооборот на железнодорожном транспорте характеризует объем выполненной работы по перевозкам пассажиров отделения дороги, железной дороги и сети в пассажиро-километрах, исчисляемых умножением количества перевезенных пассажиров на расстояние перевозки, принятое к учету. Учитывается по видам сообщения.

На железнодорожном транспорте объем перевезенных грузов представляет собой сумму ввезенных и вывезенных грузов, транзитных перевозок и перевозок в республиканском сообщении.

Грузооборот на железнодорожном транспорте - объем перевозочной работы по доставке грузов с учетом расстояния перевозки. Определяется как сумма произведений массы каждой отправки в тоннах на расстояние перевозки, измеряется в тонно-километрах.

4.2. по прочему сухопутному транспорту

Доходы от перевозок грузов автомобилями определяются на основе документов о количестве перевезенных грузов по действующим тарифам или в соответствии с заключенными договорами.

В доходы от перевозок пассажиров автобусами (включая маршрутные такси) во всех сообщениях включается общая сумма фактической выручки от продажи всех видов проездных билетов (как отдельным гражданам, так и предприятиям и организациям), а также выручка от перевозок пассажиров заказными автобусами.

В доходы от перевозок пассажиров легковыми такси, кроме выручки, полученной от перевозок пассажиров легковыми такси (с учетом доходов от предварительных заказов такси по телефону) включаются также доходы, поступившие по безналичному расчету от перевозки почты и периодической печати предприятиями связи.

В доходы от перевозок пассажиров трамваями, троллейбусами включается общая сумма фактической выручки от продажи всех видов проездных документов, как отдельным гражданам, так и предприятиям и организациям.

На автомобильном транспорте перевозки грузов включают суммарные объемы, выполненные грузовыми автомобилями, пикапами и фургонами на шасси легковых автомобилей и автоприцепами. Учет перевезенных грузов осуществляется по моменту прибытия. Объем перевезенных грузов указывается по фактическому весу перевезенных грузов с учетом веса тары, веса контейнеров за каждую ездку (заезд).

Грузооборот на автомобильном транспорте определяется умножением веса перевезенного груза (включая груз, перевезенный на автоприцепах) за каждую ездку на расстояние ездки с последующим суммированием произведений по всем ездкам.

Перевозки пассажиров автобусами исчисляются как сумма всех пассажиров, перевезенных автобусами в городском, пригородном, междугородном и международном сообщениях, независимо от применяемого тарифа, а также включая пассажиров с проездными документами, оплаченными предприятиями (организациями).

Перевозка пассажиров такси определяется умножением их платного пробега в автомобиле-километрах на среднее число пассажиров в легковом такси и делением результата на среднее расстояние перевозки пассажира. Среднее число пассажиров в легковом такси принимается равным двум пассажирам. Среднее расстояние перевозки пассажира в легковом такси принимается равным среднему расстоянию перевозки пассажира автобусом в пригородном сообщении.

Перевозки пассажиров трамваями, троллейбусами включают граждан с платным проездом и пользующихся правом бесплатного проезда.

Количество перевезенных платных пассажиров маршрутными автобусами в городском сообщении определяется:

- по количеству проданных билетов в автобусах с кондуктором;
- делением выручки от продажи абонементных талонов и разовых билетов для поездки на маршрутном автобусе на утвержденный для данного города (маршрута) тариф;
- при продаже месячных проездных билетов – умножением количества проданных билетов на расчетное количество поездок в месяц.

Количество перевезенных пассажиров маршрутными автобусами в пригородном, междугородном и международном сообщениях, как правило, определяется по количеству проданных билетов.

При безбилетной системе перевозок количество перевезенных пассажиров маршрутными автобусами определяется дифференцированно, в зависимости от стоимости проезда, путем деления полученных доходов на применяемый тариф.

Количество пассажиров, перевезенных заказными автобусами исчисляется:

в городском и пригородном сообщении (кроме туристско-экскурсионных автобусов) – делением пассажирооборота (расчетного) на среднее расстояние поездки пассажира в пригородном сообщении, если в хозяйстве таких данных нет, для расчета берется расстояние равное 15 км;

в междугородном и международном сообщениях, а также на туристско-экскурсионных автобусах во всех видах сообщения – принимается равным количеству пассажиров, указанному в путевом листе, но не более числа мест для сидения в автобусе.

Количество пассажиров с платным проездом в трамваях, троллейбусах определяется на основании следующих документов, положений:

4. Әдіснамалық түсініктемелер

Трамвай, троллейбустарда жолақы төлейтін жолаушылар саны мынадай құжаттар, ережелер негізінде анықталады:
а) кондуктормен бір жолаушы - сапарына белгіленген тариф бойынша бір жолғы билетті жеке азаматтарға сату кезінде, тасымалданған жолаушылар саны сатылған билеттердің санына тең етіп қабылданады;
б) кондукторсыз бір жолаушы - сапарына белгіленген тариф бойынша абонементтік талондар мен бір жолғы билеттерді жеке азаматтарға сату кезінде тасымалданған жолаушылар саны абонементтік талондар мен бір жолғы билеттерді сатудан түскен түсімді осы қала үшін белгіленген бірыңғай тарифке бөлу арқылы анықталады.
Тасымалданған жолаушылар саны барлық санаттағы адамдар үшін бір айда 50 сапар есебінен немесе жолаушы ағынын зерттеу деректері бойынша анықталады.
Автобустардағы жолаушылар айналымы тасымалданған жолаушылар санының сапардың орташа қашықтығына көбейтіндісі ретінде анықталады.
Таксидегі жолаушылар айналымы - жеңіл таксидің ақылы жүрген жолын тасымалданған жолаушылардың орташа санына (екі жолаушыға тең) көбейту арқылы анықталады.
Трамвайлардағы, троллейбустардағы жолаушылар айналымы тасымалданған жолаушылар санын жолаушы сапарының орташа қашықтығына көбейту арқылы анықталады.

4.3. құбыр көлігі бойынша

Мұнай мен мұнай өнімдерін тасымалдаудан түскен табыстар қайта айдау, қайта тиеу және осы жүктерді құюға тарифтік төлемімен анықталады. Газ құбыры көлігінде табыстар 1000 текше метр газды тасымалдау бойынша тарифті тасымалдау көлеміне көбейту арқылы анықталады.
Құбыр көлігі үшін тасымалданған жүк көлемі деп мұнайды (мұнай өнімдерін, газды) қайта айдау, яғни жүкті құбырмен тасымалдау - өндіру аудандарынан (өндіріс) немесе шет елдерден тұтыну орнына (өткізу базалары, өңдеу жөніндегі кәсіпорындар, газ тарататын стансалар, вагон-цистернаға құятын орындары, танкер кемелер, автомобиль-цистерналар және т.с.с.) жеткізу үшін құбыр көлігі кәсіпорындарымен қабылданған жүктің бастапқы жөнелтілуі. Жүкті құбырға айдау мезетінде шығын өлшеуіштер мен есептегіштердің көрсеткіштері бойынша анықталады. Табиғи газды қайта айдау көлем бірлігімен есептелінеді және мынадай қатынаста масса (салмақ) бірліктеріне аударылады: 1 текше м = 0,8 кг немесе 1000 текше м газ = 0,8 т немесе 1т = 1250 текше м.
Құбыр көлігіндегі жүк айналымы - мұнай, мұнай өнімдері мен газды магистралдық құбырлармен өткізу бойынша жұмыс көлемі. Мұнайды (мұнай өнімдерін, газды) қайта айдау көлемдерін (тоннамен) бас насос стансасына енетін коллектордан зауыттың, құю пунктінің, мұнай базасының, газ тарататын жүйенің және т.с.с. коллекторына дейін қайта айдау кашықтығына көбейтіндісінің жиынтығы ретінде анықталады. Барлық құбырлар бойынша тұтастай және мұнай құбырлары, өнім құбырлары (мұнай өнімдерінің түрлері бойынша) және газ құбырлары бойынша жекелей анықталады.

4.4. су көлігі бойынша

Су көлігімен тасымалдаудан түскен табыстарға қолданыстағы тарифтер түрлері мен тасымал құжаттары бойынша жүктер мен жолаушыларды тасымалдауды орындағаны үшін есеп беретін кәсіпорынға аударылған табыстар қосылады.
Жолаушыларды су көлігімен тасымалдау есепті кезеңде меншігіндегі және жалға алған кемелермен нақты тасымалданған жолаушылар саны бойынша есептеледі. Бір бағытта екі пункт аралығындағы бір жолаушының әрбір сапары жолаушылар санын есепке алу объектісі болып саналады.
Жолаушыларды өзен көлігімен тасымалдау туралы деректерге тиісті жол жүру құжаттарымен (ақылы және жеңілдікті жолаушылар билеттерімен, топтық тасымал құжаттарымен - әскери, экскурсиялық және т.с.с.) ресімделген барлық жөнелтілген жолаушылар кіреді.
Су көлігіндегі жолаушылар айналымы әрбір сапар бойынша, жолаушылар саны мен әрбір жолаушыны жөнелту пунктінен баратын пунктіне дейін тасымалдау қашықтығына сүйене отырып жөнелтілген жолаушылар санын әрбір жолаушыны тасымалдау қашықтығына көбейту және алынған нәтижені жиынтықтау арқылы анықталады.
Су көлігімен жүктерді тасымалдау жөнелту бойынша есептеледі. Жөнелту деп бір пункттен екінші пунктке жөнелтілген және тасымалдау құжаттарымен рәсімделген жүктің жеке партиясын айтады. Жөнелтілген жүктер саны тасымалдау құжаттарында көрсетілген салмаққа сүйене отырып, оған ыдыстың, сондай-ақ тасымалдау кезінде қолданылатын барлық құралдар мен жабдықтардың салмағын қоса анықталады.
Су көлігіндегі жүк айналымы жөнелтілген жүктің тоннадағы салмағын тасымалданатын қашықтыққа көбейту жолымен, содан кейін барлық жөнелтулер бойынша алынған нәтижелерді жиынтықтау арқылы есептелінеді.

4.5. әуе көлігі бойынша

Әуе көлігінде түскен табыстарға халықаралық әуе желілері, ішкі қатынас желілері бойынша жолаушылар, почта мен жүк тасымалынан түскен түсімдерді қосады.
Әуе көлігімен тасымалданған жолаушылар саны есепті кезеңде көлік авиациясының ұшақтарымен тасымалданған барлық жолаушылар санының сомасы ретінде есептеледі.
Әуе көлігіндегі жолаушылар айналымы әрбір ұшу учаскесінде тасымалданған жолаушылар санын осы учаскеге сәйкес пайдалану қашықтығына көбейтудің жиынтығы ретінде анықталады.
Әуе көлігінде тасымалданған жүк саны есепті кезеңде ұшақтармен тасымалданған барлық жүктер, почта және ақылы жолжүк салмағының жиынтығы ретінде есептеледі.
Әуе көлігіндегі жүк айналымы әрбір ұшу учаскесінде тасымалданған жүк пен почта тоннасының санын осы учаскеге сәйкес пайдалану қашықтығына көбейтіндісінің жиынтығы ретінде анықталады.

4. Методологические пояснения

а) при продаже отдельным гражданам по установленному тарифу разовых билетов на одну пассажиро-поездку с кондуктором количество перевезенных пассажиров принимается равным количеству проданных билетов;
б) при продаже отдельным гражданам по установленному тарифу абонементных талонов и разовых билетов на одну пассажиро-поездку без кондуктора количество перевезенных пассажиров определяется делением выручки от продажи абонементных талонов и разовых билетов на утвержденный для данного города единый тариф.
Количество перевезенных пассажиров определяется из расчета 50 поездок в месяц для всех категорий лиц или по данным обследования пассажиропотоков.
Пассажирооборот автобусов определяется как произведение количества перевезенных пассажиров на среднее расстояние поездки.
Пассажирооборот такси – определяется умножением платного пробега легкового такси на среднее число перевезенных пассажиров (равное двум пассажирам).
Пассажирооборот трамваев, троллейбусов определяется умножением количества перевезенных пассажиров на среднее расстояние поездки пассажира.

4.3. по трубопроводному транспорту

Доходы от транспортирования нефти и нефтепродуктов определяются тарифной платой за перекачку, перевалку и налив этих грузов.
На газопроводном транспорте доходы определяются путем умножения тарифа по транспортировке 1000 кубических метров газа на объем транспортировки.
Для трубопроводного транспорта под объемом перевозки грузов подразумевается перекачка нефти (нефтепродуктов, газа), т.е. транспортирование грузов по трубопроводам - первоначальное отправление груза, принятого предприятиями трубопроводного транспорта, для доставки из районов добычи (производства) или из-за границы в пункты потребления (перевалочные базы, предприятия по переработке, газораспределительные станции, пункты налива в вагоны-цистерны, танкерные суда, автомобили-цистерны и т.п.). Определяется в момент закачки груза в трубопровод по показаниям расходомеров и счетчиков. Перекачка природного газа учитывается в единицах объема и переводится в единицы массы (веса) по следующему соотношению: 1 куб.м = 0,8 кг или 1000 куб.м газа = 0,8 т или 1 т = 1250 куб.м.
Грузооборот трубопроводного транспорта - объем работы по перемещению нефти, нефтепродуктов и газа по магистральным трубопроводам. Определяется как сумма произведений объемов перекачки нефти (нефтепродуктов, газа) в тоннах на расстояние перекачки от входного коллектора головной насосной станции до входного коллектора завода, наливного пункта, нефтебазы, газораспределительной системы и т.п. Определяется по всем трубопроводам в целом и в отдельности по нефтепроводам, продуктопроводам (по видам нефтепродуктов) и газопроводам.

4.4. по водному транспорту

В доходы от перевозок на водном транспорте включаются доходы, начисленные отчитывающемуся предприятию, за выполненные по перевозочным документам перевозки грузов и пассажиров по действующим видам тарифов.
Перевозки пассажиров на водном транспорте учитываются по количеству пассажиров, фактически перевезенных в отчетном периоде в собственных и арендованных судах. Объектом учета количества пассажиров является каждая поездка одного пассажира между двумя пунктами в одном направлении.
В данные о перевозках пассажиров на водном транспорте включаются все отправленные пассажиры, оформленные соответствующими проездными документами (платными и льготными пассажирскими билетами, документами групповых перевозок – воинских, экскурсионных и т.д.).
Пассажирооборот водного транспорта определяется по каждой поездке, исходя из количества пассажиров и расстояния перевозки каждого пассажира от пункта отправления до пункта назначения путем перемножения количества отправленных пассажиров на расстояние перевозки каждого пассажира и суммированием полученных результатов.
Перевозки грузов на водном транспорте учитываются по отправлению. Отправкой считается отдельная партия груза, отправленная из одного пункта в другой и оформленная перевозочными документами. Количество отправленных грузов в тоннах определяется исходя из веса, указанного в перевозочных документах, включая вес тары, а также всех приспособлений и оборудования, применяемых при перевозках.
Грузооборот водного транспорта определяется путем перемножения веса отправки груза в тоннах на расстояние перевозки, а затем суммированием полученных результатов по всем отправкам.

4.5. по воздушному транспорту

Доходы по воздушному транспорту включают поступления от пассажирских, почтовых и грузовых перевозок по международным воздушным линиям, линиям внутреннего сообщения.
Количество перевезенных пассажиров на воздушном транспорте исчисляется как сумма числа всех пассажиров, перевезенных в отчетном периоде самолетами транспортной авиации.
Пассажирооборот на воздушном транспорте определяется как сумма произведений числа перевезенных пассажиров на каждом участке полета на соответствующее этому участку эксплуатационное расстояние.
На воздушном транспорте количество перевезенных грузов исчисляется как сумма веса всех грузов, почты и платного багажа, перевезенных в отчетном периоде самолетами.

4. Әдіснамалық түсініктемелер

4.6. көмекші және қосымша көлік қызметтері бойынша

Жүктерді көліктік өңдеу және сақтау бойынша қызметтерге жолаушылардың жүктері мен жолжүктерін тиеу және түсіру, тауарлардың барлық түрлері үшін қоймалық қызметтер, астық қоймаларының, тауар қоймаларының қызметтері және т.б. қосылады. **Өзге де қосалқы көлік қызметтеріне** жолаушы және жүк тасымалдауға қатысты қызметті, терминалдардың, тұрақтардың немесе гараждардың қызметтерін, т.с.с. қосады және олар мынадай үш сыныпқа бөлінеді:

- құрлықтағы көліктің өзге де қосалқы қызметі;
- су көлігінің өзге де қосалқы қызметі;
- әуе көлігінің өзге де қосалқы қызметі.

Темір жол, су (өзен көлігінде коммерциялық негізде жолаушылар тасымалдауды жүзеге асыратын жеке тұлғалар қоса) және әуе колігіндегі кәсіпорындар жолаушыларды тасымалдау мен байланысты көрсеткіштерді (тасымалданған жолаушылар, жолаушылар айналымы және жолаушылар тасымалынан түскен табыс) **қосынды жолдарында** көрсетеді, ал құрлықтағы өзге де көлік кәсіпорындары бұл көрсеткіштерді қай **көлік түрімен** жұмыс атқарылды сол бойынша **көрсетіледі**.

«Барлық қатынастарда тасымалданған жолаушылар» көрсеткіштен басқа көрсеткіштері **үтірден кейін бір санмен** толтырылуы тиіс. «Барлық қатынастарда тасымалданған жолаушылар» көрсеткішті **бүтін сандарда** толтыру тиіс.

Барлық қатынастардағы жолаушылар (жүк, багажы) тасымалынан, көліктік емес және қосалқы және қосымша көлік қызметінен, жүргізушісімен (экипажымен) қоса көлік құралдарын жалға беруден түскен табыстарды **ҚҚС-сыз** көрсету тиіс.

Көліктік емес қызметтен түскен табыстарына негізгі емес (көліктік емес) қызмет түрінен түскен табыстар жатады. **Негізгі емес (көліктік емес) қызмет түріне** негізгіден басқа, үшінші тұлғалар үшін өнім (тауар, қызмет) өндіру мақсатында жүзеге асырылатын қызмет түрі жатады. Көліктік емес қызметтен түскен табыстарға, мысалы:

1) **жүргізушісіз (экипажсыз) көлік құралдарын жалға беру;**
2) **тауарлы-материалдық қорларды өткізу;**
3) **негізгі құрал-жабдықтарды өткізу;**
4) **есептелген айыппұл, өсім, пайыздар және т.б.** жатады.

4. Методологические пояснения

Грузооборот воздушного транспорта определяется как сумма произведений количества тонн груза и почты, перевезенных на каждом участке полета на соответствующее этому участку эксплуатационное расстояние.

4.6. по вспомогательной и дополнительной транспортной деятельности

В услуги по транспортной обработке грузов и хранению входят погрузка и разгрузка грузов и багажа пассажиров, складские услуги для всех видов товаров - услуги зернохранилищ, товарных складов и т.д.

Прочие вспомогательные транспортные услуги включают деятельность, относящуюся к пассажирским и грузовым перевозкам, услуги терминалов, стоянок или гаражей, т.п. и подразделяются на три класса:

- прочая вспомогательная деятельность сухопутного транспорта;
- прочая вспомогательная деятельность водного транспорта;
- прочая вспомогательная деятельность воздушного транспорта.

Предприятия железнодорожного, водного (включая физические лица, осуществляющие перевозку пассажиров на коммерческой основе на речном транспорте) и воздушного транспорта показатели, связанные с перевозкой пассажиров (перевезено пассажиров, пассажирооборот и доходы от перевозки пассажиров) отражают **в итоговых строках**, а предприятия прочего сухопутного транспорта эти же показатели отражают **по тем видам транспорта**, которыми была осуществлена работа.

Все показатели, кроме показателя «Перевезено пассажиров во всех сообщениях», должны заполняться **с одним знаком после запятой**. Показатель «Перевезено пассажиров во всех сообщениях» заполняется **в целых числах.**

Доходы от перевозок пассажиров (грузов, багажа) во всех сообщениях, от нетранспортной и вспомогательной и дополнительной транспортной деятельности, от сдачи в аренду транспортных средств с водителем (с экипажем) должны отражаться **без НДС**.

К **доходам от нетранспортной деятельности** относятся все доходы, связанные со **вторичным (неосновным)** видом деятельности предприятия.

Вторичным (неосновным) видом деятельности является тот вид деятельности, который осуществляется, помимо основного, с целью производства продукции (работ, услуг) для третьих лиц. К доходам от нетранспортной деятельности относятся, например:

1) **сдача в аренду транспортных средств без водителя (экипажа);**
2) **реализация товарно-материальных запасов;**
3) **реализация основных средств;**
4) **начисленные штрафы, пени, проценты и т.д.**

5. Арифметика-логикалық бақылау

1 жол ≥ 1.1-1.4 жолдардың қосындысына
3 жол ≥ 3.1-3.4 жолдардың қосындысына
5 жол ≥ 5.1-5.4 жолдардың қосындысына

5. Арифметико-логический контроль

строка 1 ≥ сумме строк 1.1-1.4
строка 3 ≥ сумме строк 3.1-3.4
строка 5 ≥ сумме строк 5.1-5.4